

Dialog byl natočen v pondělí 25. listopadu 2013 večer v prostorách kanceláře Václava Muchny Y Soft Technická 13, Brno.

MS: *Rád bych se zeptal, jak – jako mladý člověk – vnímáte rok 1989?*

VM: Bylo mi 9 let.

MS: *Jak jej vnímáte s odstupem času, na základě zkušeností, které jste během života získal?*

VM: Uvedu, jak jsem jej vnímal tenkrát, jelikož si tu dobu pamatuji do dnešních dnů. Byl jsem na základní škole a v těch dnech jsme nemuseli do školy. Ta skutečnost pro mě byla tehdy zásadní, ale na druhou stranu jsem vůbec nerozuměl tomu, co se dělo.

MS: *Nebyl jste sám. Mnoho lidí, i starších, nevědělo, co se děje.*

VM: Nerozuměl jsem souvislostem. Až později mi začalo docházet, že nemusím chodit do Pionýra. Nebo že ve škole jsem měl mít ruštinu, ale najednou měl místo ní angličtinu. Takové bylo mé vnímání.

MS: *Jak k tomu přistupovali vaši rodiče?*

VM: Na toto téma jsme se doma nebavili.

... Komunistická ideologie ...

MS: *Dobrá, posuňme se dále. Ač mladý, jistě dokážete zhodnotit komunistickou ideologii a režim, který byl na ní postaven.*

VM: Myslím si, že ideologie a režim toho neměli příliš společného. Ideologie byla nástrojem, jenž dával sítku před oči, aby lidé řádně neviděli, ale s ideologií jako takovou neměl nic společného. Ideologie je pro mě relativně pěkná, ale nefunkční.

MS: *Jinými slovy je utopistická.*

VM: Je nesplnitelná, iracionální.

MS: *Člověk se ale snad může pro ideál nadchnout...*

VM: Problém utopičnosti spočívá v předpokladu, že všechen svět bude fungovat stejně. Pokud budou existovat tržní ekonomiky, schopní lidé budou odcházet jinam, a proto tento přístup nebude fungovat.

MS: *Ideologie by mohla být naplněna jedině tehdy, kdyby všichni lidé „rezignovali“ a podřídili se druhým, nesoutěžili by.*

VM: Ano, kdyby rezignovali na pokrok a řekli si: „Uděláme status quo a všichni na tom budou stejně“. Ve světě bude vždy nějaké procento lidí, kteří chtějí více, a kvůli tomu systém fungovat nebude.

MS: *Lidé jsou inovativní, jsou vynalézaví, ochotní riskovat. Na čem podle vás tkví hlavní nedostatek realizace? Jde o to, že člověk může mít nějaký cíl. Problém nastává, když dochází k jeho plné realizaci.*

VM: Problém není v abstraktnosti cílů, ale jde o jejich realističnost.

MS: *Nástroj, jakými byl realizován?*

VM: Myslím si, že cíl byl od počátku nerealistický a nemělo smysl jej prosazovat. Je čímsi, jako když si Rudolf II. vymyslel, že bude ze švestek dělat zlato. Totéž je principiálně realizace ideologie, která měla naprosto nerealistický cíl.

MS: *Problém byl v tom, že našel oddanou skupinu lidí, kteří mu přikyvovali. Rudolf II. a komunistický režim jsou paralelou. Byli tam lidé, kteří se klaněli, ...*

VM: ... jelikož byli těmi, kteří „měli koryta“ a ze systému získávali stejně jako u Rudolfa II.

... Vyvrácení ideologie? ...

MS: *Z toho, co říkáte, byly ideologie i režim odsouzeny k zániku z toho důvodu, že mařily potenciál země, lidí. Zkrátka místo zářných zítřků zde byl problém, kde zítra koupit toaletní papír.*

VM: Myslím si, že problém nezanikl, přetrvává zde do dnešních dnů. Řekl bych, že je daleko intenzivnější, nebo narůstá na intenzitě, je již globalizovaný. Vidíme, že se tak děje v západní Evropě. Je jedno, je-li reprezentovaná panem Hollandem z Francie, jež je krásný případ. Obama v Americe se přiklonil k levicové politice. Argentina je katastrofou, též Brazílie ...

MS: *Inu, strašidlo levice obchází světem.*

VM: Jedná se o populismus. Myšlenka zní krásně. Je velmi příjemná uším davů, které nic nevlastní. Nepřemýšlí však nad tím, jak dalece je reálná.

MS: *Zkrátka - v dlouhodobém pohledu to vede k mrhání vzácnými zdroji, k zadlužování.*

VM: Nejen k němu, ale k nevyžití potenciálu, který je v lidské společnosti obsažen.

MS: *Pokud to půjde, pak v nějakých vlnách. Společnost a hospodářství budou klesat, lidé si jisté skutečnosti uvědomí, poté dojde k vzestupu atd.*

... Pozitivum ...

MS: *Nějaké pozitivum na minulém režimu nevidíte? Jsou lidé, kteří řeknou - jistoty.*

VM: Jistotu jsme měli jedinou, že nic není jisté. Jistota byla v jistotě, že nikdo nemá nic.

MS: *Jinými slovy to byla všeobecná chudoba.*

VM: Ano, jistota chudoby pro všechny. Dnes je pouze část obyvatelstva chudá, kdežto dříve byla chudoba pro všechny.

MS: *Jasně, ale kdo se dříve dokázal přiklonit ke komunistické straně, profitoval z toho.*

VM: Otázka je, zda tento způsob jednání můžeme tak interpretovat. Možná jste z toho získával, ale nesměl jste tuto skutečnost dávat najevo, nesměl jste výhody užít. Vidíme to v dnešní Číně. Když si papalášové začnou užívat, již po nich tvrdě jdou.

MS: *Možná Čínu čeká to, co ostatní země. Lidé nechtějí pouze tvrdou práci a západní svět jim je v tom dobrou inspirací.*

VM: V případě Číny to může být velký problém, protože když vidíme, jakým způsobem to dopadá v Indii, možná čínský model není tak špatný.

MS: *V Indii budují demokracii a kapitalismus, ale Čína je kapitalistická země, ...*

VM: ... s centrální vládou, ...

MS: *... bez možnosti uplatnění politické svobody. Domníváte se, že ideje, na nichž byl postaven minulý režim, nezmizí, ale vždy budou přijatelné pro určitou skupinu lidí?*

VM: Ti, kteří nic nemají, se k nim budou vždy obracet.

... Demokracie ...

MS: *Dobrá, rád bych se zeptal, jak jako podnikatel pohlížíte na demokracii? Čím je pro vás demokracie? Může být demokratická i firma?*

VM: Pro mě demokracie spočívá v ochotě jedince přijmout odpovědnost sám za sebe. Stát zde není od toho, aby mi pomáhal a staral se o mne, o sebe se musím postarat sám.

MS: *Někdo si za vašimi slovy představí ekonomickou svobodu.*

VM: Nejedná se pouze o ekonomickou svobodu. Můžeme tento model aplikovat na bezpečnost, nebo na jiné aspekty sociálního života.

MS: *Uvažujete asi takto. Člověk je součástí společenství, ale za to, jak společnost vypadá, odpovídá jednotlivec, ...*

... Demokracie a otázka vládnutí ...

VM: ... a nikoliv má vláda. Toto je nádherně vidět na malých celcích. Stačí se podívat na vesnici nebo do paneláku. Často vidíte, že lidé očekávají, že se o vesnici „někdo“ postará. Pomalu si lidé začínají uvědomovat, že nikdo nebude pečovat o obecní prostranství a jejich stav je tedy jejich odpovědností, znám to z vesnice. Demokracie je zde proto, aby fungoval společenský prostor. Na vesnici nebudeme mít vládu, která za nás práci udělá. Musíme ji odvést my, komunita.

MS: *Když toto říkáte, věříte v sílu občanské společnosti.*

VM: Ano.

MS: *Člověk se spontánně sdružuje s lidmi, kteří mají stejné zájmy a jsou schopni ...*

VM: ... dělat zázraky. K tomu žádnou vládu nepotřebujeme.

MS: *Vláda ve vašem pojetí je entitou, která brzdí společenský rozvoj.*

VM: Do určité míry máte pravdu. Vláda je zde z toho důvodu, aby zajišťovala elementární

bezpečnost, elementární infrastrukturu, elementární regulaci, ale v naprosto minimální míře. Zkrátka tak, aby nezasahovala do mého života.

MS: *Když se však podíváme na přerozdělování státu, pak dvacáté století je nádhernou ukázkou toho, jak si lidé na stát zvykli, ...*

VM: ... a proto říkám, že myšlenka komunismu se neustále vrací a její návrat na Západ je v podobě Evropské unie naprosto katastrofálním scénářem. Ještě je zde krásně vidět, že Evropa ztrácí konkurenceschopnost v globálním měřítku. Z mého pohledu Evropu tedy zářné zítřky nečekají.

... Dialog ...

MS: *Jak vnímáte význam dialogu v rámci demokratického obcování? Pokud člověk má zájem posunovat věci kupředu, musí s lidmi hovořit. Bez dialogu nastává stagnace nebo úpadek, neboť neproudí energie. Jak se podle vás proměnil dialog ve veřejném prostoru?*

VM: Nemyslím si, že by se něco hodně měnilo. Ano, forma dialogu, to ano. Lidé jsou trochu otevřenější ve schopnosti se bavit o různých věcech. Myslím, si, že zde postupně mizí nějaká nesnášenlivost. V postrevolučních dobách si vzpomeneme na naši nenávist vůči Němcům, jež se postupně vytrácí.

MS: *Nejsou zde, vyhnali jsme je.*

VM: Oni zde nebyli ani v roce 1989. Soudím, že jsme v tom trochu otevřenější. Máme zde určité problémové menšiny, vůči kterým jsme byli hodně akcentováni. Stačí si vzpomenout na fenomén „Sládek“ a jeho rétoriku. Kde je mu konec? Extremismus tohoto druhu dnes máme pod kontrolou. Třebaže jsme kritizováni Evropskou unií, myslím si, že u nás existuje posun k otevřenějšímu dialogu a různorodým názorům.

MS: *Když se podíváte na naše představitele, kteří pak formulují politiku, jež se dotýká každého z nás, co vás napadá?*

VM: Mluvil jsem o společnosti, ne o představitelích.

MS: *Nevládne náhodou na těchto místech spíše monolog než dialog?*

VM: V tomto prostoru nevidím ani monolog. Spíše je to katastrofa.

MS: *Tito lidé si neuvědomují, jakou mají odpovědnost.*

VM: Za prvé, oni žádnou odpovědnost nemají - jen velmi zřídka - a až poslední dobou jsou vidět vzácné střípky toho, že i politik může být učiněn odpovědným. Za druhé, politika je jako firma, která naslibuje hory doly, díky tomu získá zákazníky, jimž prodá, ale nedodá. Firma zkrachuje a nyní se ukazuje, že již mohou zkrachovat i politické strany.

... K demokratické politice ...

MS: *Důsledky neodpovědného jednání určitých politických elit neseme všichni. Jinými slovy jsme obětí negativních externalit, avšak neměli bychom rezignovat.*

VM: Volby v roce 2013, jakkoliv nedopadly nijak excelentně, dopadly dobře v některých ohledech. Ukázaly, že jestliže politická strana nedodá odpovídající výsledky, zákazníci jí ve výsledku účet vystaví. Týká se to jak ČSSD, tak ODS, které dopadly katastrofálně.

MS: *Problém je, že si politické zboží platíme, je drahé a výsledky nejsou uspokojivé.*

VM: Myslím si, že jsme politikům vystavili účet poprvé v novodobé historii.

MS: *I komunistům jsme v roce 1990 vystavili účet, ale tato strana pokračuje dál.*

VM: Pokud vezmeme volby 2013, vystavení účtu obdržely všechny strany vyjma komunistů. To znamená, že jejich voličská základna jim účet nevystavila, přesto, že jsou jednou z nejvíce zkorumpovaných stran. Nikdo jim za celou dobu účet nevystavil.

MS: *Ke komunistům můžeme říci, že to jsou nostalgičtí lidé. Jejich hlas je protestem proti současnému stylu vládnutí.*

VM: V této situaci si vzpomínám si pana Jirotku a jeho Saturnina. Tito lidé si vybavují zlaté časy ze Saturnina ... Každý máme zlaté časy někde jinde, ale v jednom se shodujeme, zlaté časy se odehrály v našem mládí, ať se dělo, co se dělo.

MS: *Komunistická strana je stále součástí politického spektra. Je pouze na nás, jestli jím bude dál.*

... Výsledky politiky ...

MS: *Jaké zboží by měla dodávat politika, abychom neplatili tak vysoké ceny?*

VM: Nenáleží mně, abych toto hodnotil, protože můj názor jako pravicově orientovaného člověka, bude jiný. Někdo, kdo se inspiruje švédským modelem, na to může mít názor zcela odlišný od mého. Jestliže politika dodává zboží podobné Švédsku, nebo jaké v minulosti dodávaly Spojené státy, to není podstatné. Co je podstatné, aby politici měli nějakou odpovědnost. Ve chvíli, kdy toto nastane, produkt, který politika dodává, bude kvalitnější. Zdali bude mít zelenou či červenou barvu, je na zájemcích, každý má rád něco jiného.

MS: *Pokud se na vývoj politiky díváme retrospektivně, můžeme přednést hodnocení. V devadesátých letech do politiky přicházeli lidé, kterým šlo podstatné věci. Dělali změny. Zčásti to byli lidé předtím napojení na disent, či z „šedé zóny“. Tito lidé se z politiky postupně vytráceli a v současnosti v ní působí politici – zástupci partikulárních zájmů.*

VM: Je zajímavé, že se jedná o obrácený postup, než to bylo s firmami. Politika zde byla relativně kvalitní, ale firem se chopili „divní“ lidé. Konkurence nebyla žádná a kvalita firem byla špatná. V roce 2000 se začalo s transformací.

MS: *Slovo podnikatel bylo čímsi hanlivým.*

VM: Dnes tomu tak není? Přiznávám, že dochází ke změně. Zatímco dříve byla práce v politice dobrá, dnes je činností spíše hanlivou. Jinými slovy došlo k obrácení.

MS: *Zmínil jste volby v roce 2013. Myslíte si, že lidé jako Andrej Babiš, jenž za sebou má české finanční impérium, mají schopnost prosazovat kýžené změny?*

VM: Ne, a již to prokázal. Možná jej podceňuji a jeho jednání má vyšší cíl. Během pár měsíců své záměry vyjeví. Zatím si myslím, že stát se nedá vést jako firma a současnost je toho potvrzením. Jsem přesvědčen, že si toho začíná být sám vědom, když nedokáže svým kolegům a straníkům domluvit, aby nešli do vlády s ČSSD.

... Potřeby politiky ...

MS: *Lze soudit, že demokratická politika potřebuje vzdělaného a kultivovaného člověka.*

VM: Kdo by tam šel? Proč? Netvrdím, že bych byl vzdělaný, ale zeptám se takto? Co by mě mělo táhnout do politiky?

MS: *Služba, veřejné dobro, ...*

VM: ... které se projeví tak, že na mne bude každý nadávat a bude na mě ukazovat prstem a říkat: „Ty vyděláváš 50 tisíc korun? Měl by sis snížit plat!“ A já jsem nyní v situaci, že vydělávám půl milionu? Myslím si, že člověk usiluje být oceněn za svou práci, ať již finančně či dobrým slovem. Tuto kulturu zde nemáme.

MS: *Možná svým postojem říkáte, že si tato země musí kleknout na kolena.*

VM: Musíme změnit sami sebe. Musíme přestat nadávat na politiky a začít pracovat sami na sebe, a proto já říkám, že za stav země není odpovědná politika. Za ní jsme odpovědni my, občané. My si to děláme. My jsme politikům nevystavili účet. My jsme vše nechali fungovat, jak funguje. Tam musíme začít.

... Kapitalismus ...

MS: *Pokročme dále, jak vnímáte obnovení tržního hospodářství? Patřili jsme mezi vyspělé země. Byla zde první republika, Rakousko – Uhersko.*

VM: Z mého pohledu byl vývoj do II. světové války dobrý.

MS: *Měli jsme národní kapitalisty jako Baťa, Emil Škoda, ale jak najednou obnovovat něco ...*

VM: Z mého pohledu proces obnovy byl fantastický. Není to tak špatné, jak to lidé vidí. Co však bylo špatné, bylo nastavení očekávání.

MS: *Mnozí z nás se domnívali, že za pár let se budeme mít jako v Německu.*

VM: To byl nesmysl.

MS: *Neměli jsme ani pracovní morálku, ani produktivitu.*

VM: Nemáme ji do současnosti. Neumíme fungovat jako Němci. My jako podnik Y Soft potřebujeme dvakrát tolik lidí než Němci. Nevím proč, ale je to tak. Kompenzujeme to tím, že máme čtvrtinové platy, a proto jsme zatím v pořádku.

MS: *Až tato mzdová diference vymizí, nebudeme konkurenceschopní.*

VM: Ona přímo nevymizí. Bude působit proti naší konkurenceschopnosti. Ale proti tomu poroste naše produktivita.

MS: *Čím si vysvětlujete pomalé dohánění? Vedete společnost, která má drive.*

VM: Tento problém je kulturní. Neumíme zdaleka tak dobře interně komunikovat, neumíme řídit ...

MS: *... firemní procesy.*

VM: Díky tomu vznikají nedokonalosti, které se snažíme dohánět. Východní styl řízení podniku je takový. Jsi-li v potížích, dej tam více zdrojů. Toto se dělalo v Rusku. Od hašení průšvihů se postupně přesouváme k plánování a efektivnímu řízení společnosti. Vše je v řízení. Pracujeme více než Němci.

MS: *To znamená, že v práci trávíme delší čas.*

VM: Jsme pracovitý národ, ale problém je v řízení.

... Tvorba mezinárodních koalic ...

MS: *Domníváte se, že v devadesátých letech jsme měli vytvořit více firemních koalic, jako tomu bylo v případě společnosti Škoda - Auto?*

VM: Víte, to je „pozdě bych a honit“. Myslím si, že proces šel relativně dobře. Důležité bylo zbavit se firem, rozdat je, prodat je ...

MS: *Některé společnosti možná zbytečnou chybou řízení zkrachovaly.*

VM: To je součást evolučního procesu.

MS: *Němci například těží z toho, že mají Škodu Auto.*

VM: Ano, ale my z toho těžíme též. Bez Němců bychom to neudělali. Automobilka by dopadla tak, jako ostatní automobilky. Nikdo by neměl nic. Je lepší, když z toho budou těžit Němci a my, než aby z toho netěžil nikdo.

MS: *Myslíte si, že „generování“ českých kapitalistů bez přítomnosti zahraničních, bylo iluzí?*

VM: Řekl bych, že se musíme spoléhat na zahraniční know - how, které sem musíme dostat, abychom se je naučili, a teprve poté zde můžeme něco budovat.

... Normy a kapitalismus ...

MS: *Člověk by mohl vznést tento dotaz. Soudíte, že bylo chybou, že funkční legislativa, která byla užívána na západ od nás, nebyla převzata? Šli jsme cestou pokusu, omylu. Můžete namítnout, že v*

Latinské Americe mají ústavu jako v USA, ale nechovají se jako Spojené státy.

VM: Latinské Americe to též nepomohlo. Když se na to podíváme, jsou na tom hůře než východní Evropa z hlediska ukazatelů jako je HDP na hlavu aj. Zde jde asi o pocit suverenity. Jistě jsme si mohli vzít více inspirace. Náš právní systém pochází z německého. Na druhou stranu to byla doba, kdy jsme museli postavit systém nový a ihned. Kdybychom se toho nechopili, nenaučili bychom se spoustu jiných věcí. V tom je možné spatřit evoluci. Jestliže Němci budovali systém 140 let od Bismarcka, od sjednocení Německa, my budeme potřebovat stejný čas.

MS: *Patřili jsme pod Vídeň ...*

VM: Něco jsme zde přece jen měli.

MS: *Češi hovořili dvoujazyčně.*

VM: Náš problém spočívá v tom, že jsme očekávali, že něco vybudujeme od počátku a během pěti, deseti let budeme mít vybudovaný systém. To je však samo o sobě iracionální. Že je iracionální něco vybudovat za 10 let, o tom se mluví. O čem se ale nediskutuje, je skutečnost, že tato idea pracuje s chybnou premisou. Zde je premisa, že něco budujeme od nuly. My nic nebudujeme od nuly, je to naše mínus. Máme obrovský dluh, a ten jednoduše nelze změnit, je v lidech, a oni musí vymřít. Ano, je to radikální názor. Musí vymřít generace mých rodičů, musí vymřít moje generace a teprve pak budeme „na nule“. Teprve tehdy začneme budovat od nuly.

MS: *Vaše děti, soudím, budou navazovat na to, co zde bylo vytvořeno pozitivního, a proto vývoj nebude začínat od nuly.*

VM: Ano, generace, která přichází po nás, tím režimem postižena nebude. Třebaže jsem v režimu žil pouze 9 let, neovlivnil mě, ale celá má výchova pochází od rodičů, kteří v režimu vyrůstali. Má to jistě velký dopad.

MS: *Lidé se naučili žít v logice: „Máte-li problém, přesuňte jej na druhého. Máte-li problém ´take it easy´“. To nemluvíme o státu.*

VM: To jsme u osobní odpovědnosti.

... Hodnoty ...

MS: Pokročme dále. Jaké zásadní hodnoty podporují demokracii a kapitalismus? Zmínil jste lidskou odpovědnost.

VM: To je hodnota, zde stále chybí.

MS: Lidé jsou neodpovědní?

VM: Spíše zde chybí ochota odpovědnost přijmout.

MS: Jak jsme říkali, odpovědnost v ústech politiků je prázdná skořápka.

VM: Hlavně je politik osoba, která žádnou odpovědnost nemá. Neustále čekáme, že vše udělají za nás. O tom je přijetí odpovědnosti, že si to dokážeme uvědomit. Kromě odpovědnosti existují tradiční hodnoty jako svoboda. Čím svoboda je? Hodně se o ní hovoří, ale ve světě plného terorismu a náboženských válek je naše svoboda omezovaná. Jsme tak omezováni více a více.

MS: Jsme nevědomky sledováni, ...

VM: ... ať děláte cokoliv. Je jedno, jestli letím letadlem, nebo cokoliv jiného ...

MS: Někdo může říci, jestliže měl člověk kontakt s nesvobodou v rámci minulého režimu, může lépe ocenit hodnotu svobody. Ta je pro mladého člověka čímsi samozřejmým. To znamená, že si tohoto „statku“ tolik neváží.

VM: Neustále to cítím, jaký režim byl, byť mi bylo 9 let. Pamatuji si, že jsem musel chodit do pionýra, což jsem nenáviděl, ale nerozuměl jsem, proč tam musím chodit. Pamatuji si, že jsem nemohl volně mluvit, zejména říkat jisté skutečnosti. Neustále se k tomuto problému vracím a často jej připomínám ve firmě. 17. listopad pravidelně oslavuji v Rakousku na lyžích, protože to je symbol toho, že jsme svobodní a můžeme svobody patřičně využít. Nebýt změny režimu, lyžovali bychom v Krkonoších na starém vybavení.

MS: Díky tomu, že přišla změna i zdejší poměry se proměnily.

... Společnost Y Soft ...

MS: *Obrátme list. Podívejme se k vaší společnosti. Je zvláštní, začal jste ji budovat v roce 2000 a během deseti let jste se stal druhým největším světovým dodavatelem technologie optimalizace tisku. Kde vznikl nápad?*

VM: Odpovím prostě - od zákazníků.

MS: *Během studia jste podnikal.*

VM: Ve společnosti jsme dělali vše možné. Dělali jsme správu sítě, programovali jsme na zakázku, navrhovali jsme interaktivní weby, informační systémy, multimediální informace. Zkrátka jsme byli programátoři „všehochuť“. Jedna z potřeb, kterou jsme řešili u jednoho konkrétního zákazníka, bylo zabezpečení tisku, požadavek vzešel z Bohunické nemocnice. Měli zájem o síťové tiskárny, které byly sdílené, ale když se na nich vytisknou patientská data, tak ta na tiskárně nesmí zůstat. Nám jejich požadavek připadal jako zajímavý trend nahrazování lokálních tiskáren za síťové. Řekli jsme si, že tento problém bude mít více a více firem, a proto jsme z toho udělali produkt.

MS: *Na jakých hodnotách je vaše společnost postavena? Uvádíte energie, energičnost, otevřenost, tvrdá práce ...*

VM: Vyjmenoval jste 4 z našich šesti hlavních hodnot.

MS: *Máte tam ještě splnění slibů, zapálenost pro věc. Toto jsou body, které by mohl přijmout každý člověk, tedy Češi obecně.*

VM: U nás pracují obyčejní lidé a firma je o lidech.

... Impulsy firmy pro stát ...

MS: *Soudíte, že taková východiska by mohl přijmout i státní úřad?*

VM: Ne. Státní úřad nefunguje a nikdy nebude fungovat jako firma, jelikož tam není patričný „drive“. Jednoduše v ní chybí motivace. Nebudete tam mít lídry, kteří to potáhnou kupředu.

MS: *Za Rakouska - Uherska i za první republiky bylo ctí sloužit státu.*

VM: Svět kolem nás se však změnil.

MS: *Dobrá, ale nejde to, co je zdravé a přínosné vložit do - z vašeho pohledu neefektivního - systému?*

VM: Můj názor je, že stát nelze optimalizovat, a proto by jeho role měla být minimální. Kdyby šel optimalizovat, nemusíme minimalizovat roli státu.

MS: *Stát by měl mít podobu nočního hlídače. Dalo by se říci, hodnoty, na nichž stavíte společnost, by byly prospěšné i pro ostatní části společnosti.*

VM: Myslím si, že to, co může fungovat v mladé, začínající firmě, nemůže fungovat ve státní správě. Podle našich hodnot vybíráme lidi. Říkáme, že každý člověk má právo na svou kulturu. My si vybíráme lidi, kteří se nám kulturně hodí. Stát takto fungovat nemůže. Z mého pohledu je tato idea krásná, ale absurdní. Stát o to nemá zájem. Není tam motivace. Proč by to lidé dělali? Jsem-li špatně placený státní úředník, který má motivaci sloužit, jsem asi jeden z mnoha. Možná někde i nějaký politik typu Václava Havla takovou motivaci má, ale nejedná se o davy státních úředníků.

MS: *Dobrá, co způsobilo zásadní úspěch společnost? Jedinečnost řešení?*

VM: Řekl bych, že lidé, kteří za společností stojí. Lidé, kteří mají energii, otevřenost ...

MS: *Svůj um dali do produktu.*

VM: Ale ten vyvinuli lidé. Někdo jej musel naprogramovat. Co vedlo k úspěchu? Vyburcování kolegů,

ostatních lidí, touha ...

MS: ... „nakazit“ je.

VM: Nedovedu si představit, že bych „bandu úředníků“ přesvědčoval o tom, že mají mít touhu lépe sloužit veřejnosti. Nemohu jim za to nabídnout, že jim dám větší bonus, pokud budou pracovat lépe, protože mám pevně dané rozpočty. Nemohu jim dát akciový opční program a říci jim: „Když bude dobře dělat, dostanete opce.“ Nemohu, jelikož mám svázané ruce. Ve státní správě ani nemohu vyhodit člověka z důvodů nedostatečné či špatné práce. Jednoduše to nejde.

... Co od státu? ...

MS: *Když jsme u toho státu, co může nabídnout vaší společnosti? Není to například stabilita práva?*

VM: Domníváme se, že se o náš byznys postaráme sami. Nechceme, aby nám stát pomáhal. Chceme, aby nám to stát nekomplikoval. Nechtě nám nehází klacky pod nohy. Poukazujete na změny. Ty jsou však nejhorší. Nevíte, na čem jste, neboť nový občanský zákoník se připravuje 10 let ...

MS: ... a vidíte, jaké jsou výsledky.

VM: Na konci roku neznáte výši DPH. Z mého pohledu je to katastrofa.

MS: *V tomto ohledu s vámi lze souhlasit. Zkrátka - v takovém prostoru se nedá podnikat.*

VM: Dá, ale konkurenceschopnost je nižší.

MS: *Jsou lidé jako pan Zbyněk Frolík, jenž svůj byznys řídí z Čech, ale je registrován v Holandsku.*

VM: On zvolil čistě daňovou optimalizaci kvůli dani z příjmu. Jeho továrny ale také zásadně ovlivňují

obchodní podmínky. Mám na mysli zákoník práce, obchodní zákoník a jiné regule.

MS: *Sám jste říkal, že když v Čechách vyhraje levice, máte zájem o odchod ze země.*

VM: Řekl bych, že ta situace nastane, když levice začne uskutečňovat svůj program. Stále doufám, že se jí to nepodaří. Podnikatelé říkají: „Pokud zmrazí status quo, stav je přijatelný.“ Jestliže se bude zhoršovat, začneme daňově optimalizovat těž.“ Rozumím, že zde musíme platit daně, ale nechci se zde cítit jako trestanec jen proto, že stojím za úspěšnou firmou.

MS: *Vaši lidé utrácejí, také přispívají k rozvoji hospodářství.*

VM: Nemáme velké daňové zatížení. Máme daňové zatížení, které je srovnatelné, jelikož máme nízkou daň z příjmu právnických osob. U nás je 19 procent, ale ve Spojených státech 35 procent, v Japonsku mají 38. Nemáme daňově uznatelné položky jako oni. Znamená to, že více toho odepíší, zaplatí z toho vyšší daň. My toho odepíšeme méně, ale zaplatíme menší daň, což vede k vyrovnání. U nás je velké zdanění práce, které je extrémní a v malých podnicích to vede k obrovským daňovým únikům.

MS: *Myslíte si, že by stát mohl více podporovat vývoj, výzkum?*

VM: Podporuje jej. Docela dostatečně. Nepotřebujeme víc, jsme s tím spokojeni. Máme dvojnásobné odpisy do výzkumu a vývoje. Potřebujeme pouze, aby nám neházeli klacky pod nohy. O naši konkurenceschopnost se musíme postarat sami.

... Burza a Y Soft ...

MS: *Dotkněme se ještě kapitálového trhu. Víme, v jakém je stavu. Chybí emise. Soudíte, že společnost, kterou budete a která má být globální, bude mít primární emisi v České republice?*

VM: Ve chvíli, kdy vstoupíme na burzu, Pražská burza bude dávno zkrachovalá, protože je nekonkurenceschopným molochem.

MS: *Ve skutečnosti zde máme střeoevropskou burzu Praha - Vídeň - Budapešť - Lublaň.*

VM: Kdybychom potřebovali získat kapitál, viděl bych cestu dvojího listingu.

MS: *Londýn - Varšava?*

VM: NASDAQ, a k tomu Varšava či Praha. To je však daleko.

MS: *Společnost AVG Technologies šla cestou získání kapitálu na NASDAQ.*

... Omyly během transformace ...

MS: *Kdybychom se měli vrátit k obecné rovině transformace. Jaký zásadní omyl během čtvrtstoletí byste zmínil?*

VM: Jedná se o chybně nastavená očekávání.

MS: *Jak vidíte budoucnost této republiky v integrující se Evropě a v globalizovaném světě?*

VM: Nejsem v tom optimista. Z globálního pohledu se nám nebude dařit, jelikož se nebude dařit Evropě. Sice byla na špici v rámci dvacátého století, ale nyní je na sestupu. Budoucnost České republiky hodně závisí na tom, jak podlehneme populismům. I když jim podléháme, myslím si, že jim podléháme méně než zbytek Evropy. Z toho pohledu to není plně ztracené. V rámci Evropy máme možnost prosperovat, ale vzhledem k tomu, že celá Evropa zažije úpadek, u nás to bude špatné tak jako tak.

MS: *I Německo, které je silné, bude oslabeno.*

VM: Německo může být silné, ale předvádí v Evropské unii to, co předvádělo během první a druhé světové války. Podporuji je a fandím jim, jelikož jejich národ se na rozdíl od jiných snaží něco dělat,

uvědomuje si současnou situaci. Zbytek Evropy to dá Němcům sežrat. Již se to děje. Posledních čtvrt roku 2013 se začínají objevovat protiněmecké hlasy. Závist, žárlivost ostatních evropských států působí.

MS: *Jediná cesta k uzdravení je nalezení osobní odpovědnosti.*

VM: Je vhodné, aby si Evropa uvědomila, že zvyšování regulace není správná cesta. Je nutné se podívat na strukturální změny. Ty není ochota přijmout, jelikož nejsou populistické a Evropa v tuto chvíli „pluje“ na obrovské vlně populismu.

MS: *Říkáte-li „nutnost strukturálních změn“, co si pod tím konkrétně představujete? Je to především o redukci sociálního státu?*

VM: Trošičku. Myslím si, že hlavní věcí je přestat s regulativním opatřením typu omezování platů manažerů, omezování energetického trhu, zavádění nových a nových regulačních opatření. Jsem přesvědčen, že je nutné, aby se v první řadě zrušila regulace a měl by se nechat fungovat trh. Zrušil bych dotace na zemědělství, aby i v něm mohl trh fungovat. Evropa je sociálně stavěná. Nerušil bych to, jelikož vím, že by to vyvolalo velké napětí. Není to realistické, byť by to bylo krásné. Osobně bych začal vytvářet konkurenceschopné prostředí pro firmy. Za druhé bych usiloval o větší flexibilitu pracovního trhu, jenž je strnulý. Zkrátka je třeba usilovat o podmínky pro konkurenceschopnost.

MS: *Jinými slovy, aby zvítězila lidská aktivita, tvořivost a ne aby se Evropa stala prostorem, v němž velkou míru hrají podpory, jak to můžeme vidět hlavně v jižní Evropě. Děkuji vám za kritická stanoviska.*

P.S.:

MS: *Jak jste se osobně účastnil obnovy demokracie a kapitalismu?*

VM: Skrze podporu konkurenceschopnosti České republiky. Y Soft jako firma je postavena na vytváření primární přidané hodnoty skrz vývoj a výzkum. A to je něco, co podle mého názoru český kapitalismus potřebuje.

MS: *Účastnil jste se kuponové privatizace, jakožto velké příležitosti obnovy kapitalismu?*

VM: Neúčastnil. Bylo mi 10 let ☐

MS: *Co jste říkal na rozdělení Československa na dvě samostatné republiky? Nezpůsobilo nakonec rozdělení eliminaci slovenského nacionalismu, což vedlo k lepší spolupráci v rámci Visegrádského společenství a také k opětovnému setkání obou zemí v Evropské unii?*

VM: Byl jsem v té době příliš mladý, abych to vnímal. Ale můj pocit byl, že to chtěli politici, nikoliv lidé. To víte, dva státy potřebují dvakrát více politiků - a to je příležitost, kterou si mocichtiví páni nemohli nechat ujít.